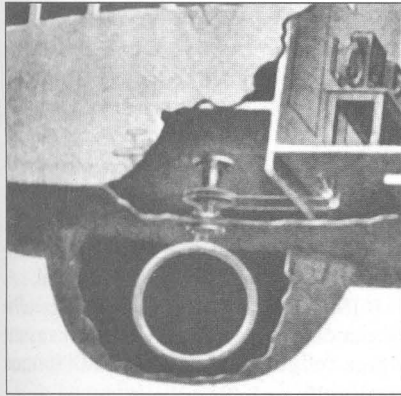

32. ábra. Az LZ 127 rádióállomása

33. ábra. Keretantenna az LZ127 léghajó gondolája alatt

A 32. ábra a rádiófelszerelés egy részét mutatja a rádiókabinban 1928. szeptember 18-án. Balra az asztalon áll egy Telefunken Spez. 98 GR rövidhullámú vevő (3,75...27,5 MHz-re).

Jobbra mellette az iránymérő készülék, Telefunken 146 N, amely mozgathatóan beszerelhető repülőgépbe, hajóba és gépjárművekbe. Jól látszik az asztal lapján a keretantenna forgató kereke. Felette a falon az ehhez tartozó iránymérő vevő, a Telefunken 144-N látható. Ez a ké-

szülék egygomb hangolású keretvevő és egy audion. A segédantenna-kapcsolóban először alkalmazott ellenállás lehetővé tette a gyors oldalmeghatározást.

Jobbra az ajtó mellett állt egy 140 W-os hosszuhullámú adó, Telefunken Spez. 188 S, (150...520 kHz-re) és egy 70 W-os hosszuhullámú, S 284 típusú adókészülék, amelynek frekvencia terjedelme 230...1000 kHz volt.

A fényképen nem látható, de a felszereléshez tartozott egy hosszuhullámú vevő E 365 S, (12...100 kHz-ig) és E 364 S vevő (75...750 kHz-ig), továbbá egy rövidhullámú adó (jelölése ismeretlen) 2 W teljesítménnyel, kvarc beállítással 5 és 25 MHz-re.

A rádióállomás közös huzalantennát használt, amelyet a távirás 120 méterre a léghajó alá eresztett le, visszahúzását elektromotoros csörlővel végezte. A kieresztés sikerét az antenna végére kötött ólomsúly tette lehetővé.

A modern Telefunken iránymérő széles lehetőséget nyújtott minden parti állomáshoz vagy nagy utasszállító gőzhöz történő iránymeghatározáshoz. Az irányszögeket a keretantenna (33. ábra) forgatókereke közvetítette, amellyel a kereszttájolás elvének megfelelően két állomás, például egy parti állomás és egy második óceángőzös bemérésével lehetett meghatározni a léghajó pontos helyzetét.

Az egyik vevőkészülékhez csatlakozott a Karolus-féle képtávíró vevője, amely lehetővé tette meteorológiai térképek és légköri diagrammok felvételét és kinyomtatását.

A DEBEG cég rádióállomásai elsősorban a hajóvezetés rendelkezésére álltak, de elvégezték az iránymeghatározást, az időjárásjelentések és időjelzések felvételét, az érkezésjelentést stb. Ezen túlmenően elvállalták az utasok

magántávíraitának és a sajtószolgálati közleményeknek a továbbítását is.

Egy évvel később, 1929-ben, majd 1930-ban ismét, az LZ 127 rádió felszerelését megváltoztatták. A 140 W-os hosszuhullámú adó megmaradt, de a 70 W-os hosszuhullámú adó helyett egy Telefunken gyártmányú, 70 W-os rövidhullámú adót szereltek be.

Ez az adó a 34. ábrán a két távirás között látható a fali konzolon. Alatta az új rövidhullámú, Telefunken E362S típusú vevőkészülék.

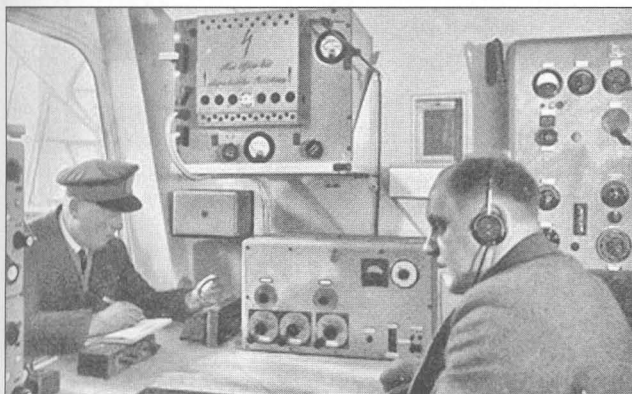
A 35. ábra mutatja tovább az állomás részleteit a külső fal felé. A kép bal szélén látható a két hosszuhullámú vevő, az E 364 S és az E 365 S. Ilyenekkel szerelték fel a *Bremen* és az *Europa* utasszállító gőzösöket is.

Mindkét fényképen jobbra a falon az iránymérő látható. A keretantenna forgató kereke az asztal lapjára volt felszerelve.

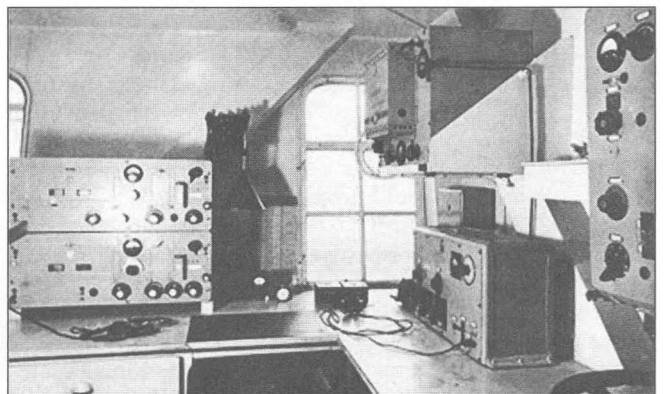
A korábban telepített 2 W-os rövidhullámú adót egy telepkészlettel és a Telefunken rövidhullám-vevővel egy falárába építették be, mint tartalék (pót-) berendezést (36. ábra).

Ennek a mintegy 79 kg tömegű tartalék berendezésnek külön lábhajtású (katona-motoros) áramfejlesztője volt, amely lehetővé tette a léghajó villamos hálózatától független üzemelést. A készüléket úgy alakították ki, hogy szükség (havária) esetén laikusok fogják kezelni, és a segélykérő jeleket hozzá nem értők is leadhassák. Külön 3 méteres antennaárbc tartozott hozzá. Példaként szolgált az *Italia* 1928. évi balesete, ahol a túlélők egy hasonló rövidhullámú adónak köszönhették a megmenekülésüket.

A léghajó rádióállomásának áramforrása légcsavar hajtású, kéttékercses generátor volt, amelyet menet közben a légáram hajtott. A generátor egyik te-

34. ábra. Az LZ 127 rádióállomása 1930-ban

35. ábra. Az LZ 127 rádióállomása 1930-ban (bal oldal)